

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,"

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Gerona	1 pesseta trimestre
Fora	1'25 id. id.
Estranger	1'50 id. id.
Un número 10 céntims	

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
SABATERIA-VELLA 2-1.º

ANUNCIOS Y COMUNICATS
Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que 's remetin a la Redacció, se 'n donará compte en lo Setmanari

Any 2.º

Dissapte 26 de Janer de 1895

BIBLIOTECA PUBLICA
GIRONA

Núm. 43

PROTESTA.

Lo Centre Escolar Catalanista de Barcelona, sentint ferits sos sentiments patriòtics y ofesa sa dignitat de naturals d'un poble que té dret propi y que 'l vol conservar, ab la resolució de la Junta de Obras del nou Palau de Justicia que en aquella ciutat se construeix, de colocar en ell la estàtua de Alonso Martinez, lo personatge polítich que per un conjunt de circumstancies assumeix la representació y la encarnació més significada de tots los enemichs y de tots los contraris del dret catalá y qu' osá escriure en lo nou Códich civil, saltant per sobre de les facultats que li donava la ley de Bases, aquell article 15 d' amarch recort, que 'l Poder Legislatiu hagué de modificar pera donar satisfacció a la alarma que son conexement promogué en tota la terra catalana y a les lligítimes aspiracions d' aquesta de conservar lo dret propi que per llarchs segles li ha permés viure y desenrotllarse segons sa manera de pensar y de sentir; ha dirigit al president de dita Junta una atenta, però enérgica y viril exposició, demanantli substituhexi dita estàtua per la d' altré personatge, que ab majors merexements absoluts en la ciencia del Dret tingui títols estrordinaris al amor y consideració dels ciutadans de Catalunya.

L' actitut d' aquella Societat composta del jovent catalá que 's dedica al estudi de la ciencia y que ha de constituhir demá lo nervi, la ánima de les classes intellegents y directores de nostra pátria, conforta l' esperit y semou l' entussiasme de tots los que treballém pera la reevindicació de la personalitat de Catalunya, de tots los que aspirém a véurela lliure y senyora de sos destins.

La colocació en lo Palau de la Justicia de Barcelona en qualsevolga altre indret de Catalunya de la estàtua d' un enemich de la terra, es, més que una imposició insoportable, una fuetada al mitg del rostre del poble catalá y aquest poble no está tant mort com sembla y voldrien nostres enemichs, y sabrá contestarhi en son die com cal. Lo CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA s' adhereix ab fervor a les gestions de la joventut escolar, quines gestions espera obtindrán resultat favorable, y, pel cas que no l' obtinguessen, fa vots perque la estàtua de l' Alonso Martinez s' aguantí poch temps dreita al costat de la d' en Ramon Berenguer, lo primer llegislador de la terra catalana.

La exposició del Centre Escolar catalanista, diu aixís:

«En los periódichs d' aquesta Ciutat ha sigut publicada una llista anomenant los juriconsults quina estàtua ha de ser posada en l' edifici del Palau de Justicia que s' está construint en aquesta Ciutat, sots los auspicis de la Junta d' obras de que V. es President.

De 'ls noms que apareixen en la esmentada llista, n' hi han molts que tenen merescudíssima la distinció que ha decidit otorgarlos a la Junta que V. presideix; altres, fan honor a la ciencia del Dret, y son orgull del Estat que 'ls tingué per ciutadans; mes, no creyém arriben al grau de merexements que la otorgació de una estàtua en lo Palau de Justicia de Barcelona representa dins los medis consagradors del mérit, que fins ara tenen les societats. Pero dexant aquesta qüestió de banda, figura en la repetida llista un nom que, precindint de sa categoria en l' ordre del conreu científich del Dret, no déu esser jamay honrat en lo territori de Catalunya. Nos referim al de Don Manuel Alonso Martinez.

Aquest nom, a Catalunya y pera tots los cataláns, te un sentit que designarém, cercant la major suavitat d' expressió possible (puig que 's tracta d' un mort y d' una corporació que 'ns mereix lo major respecte) ab aquestas paraulas; *Enemich del Dret de la terra.*

Sens dupte la Junta que V. presideix, no ha tingut

present aquesta significació d' Alonso Martinez, altrament no l' hauria pas inclós entre 'ls juriconsults quinas estàtuas han d' esser exposadas al respecte y al honor del poble catalá y hauria omplert lo lloch qu' en lo mateix se l' hi ha donat ab la figura d' algun dels juriconsults que ab majors merexements absoluts en la ciencia del Dret y ab títols extraordinaris al amor y consideració dels ciutadans de Catalunya, poden serne la representació que tant los pertocaria, y que tant escayenta fora al Palau de Justicia d' aquest Territori. No citém noms pera no ofendre la ilustració d' exa Junta d' Obras.

Lo fet que acabam d' exposar, ha produit en tota la Catalunya un efecte, al present, mes d' extranyesa que d' altra cosa. Encara no s' ha persuadit lo poble de la realitat del succés. Hora es donchs de que la Junta d' Obras revoque son acort per tocant als punts exposats, substituint convenientment l' estàtua de l' autor del Códich Civil.

Y dihem qu' es hora encara, perqué demá quant per Catalunya 's divulgui que Alonso Martinez, quin nom fins las criaturas saben en nostra terra, te un monument d' honor en lo nou Palau de Justicia de Barcelona, l' afront ferá botre 'ls cors y no es possible que exa Junta de Obras vulla sostindre lo que 'ls sentiments unánims de 'ls catalans condemnaria.

Deu lo guardi molts anys.

Casa del Centre 14 de Janer de 1895

Lo President, J. MASPONS. Lo Secretari, C. FERRER.

Sr. President de la Junta d' Obras del nou Palau de Justicia.»

UN DISCURS

DE

Don Joseph Maria Planas y Casals

Las opiniones científicas y jurídicas de personas de gran significació deixan rastre, quan menos entre las estudiosas. D' aquest privilegi gosa merescudament lo distingit President de la Academia de Jurisprudencia y de Llegislació de Barcelona, don Joseph M.ª Planas y Casals. Al ocupar per primera vegada 'l silló Presidencial, pronunciá son discurs, que intitulá; «La Jurisprudencia en sas relacions ab lo dret civil.» La premsa feu tot seguit justicia elogiant las dots que resplandeixen en la exposició clara y metódica del tema anunciat. La part histórica ve perfectament desenrotllada en diversos cuadros, referents uns a la antiga Roma y altres a Castella y a Catalunya, fent ressaltar las respectivas diferencias. La part práctica ó d' actualitat es aquella en que 's desenrotlla la missió del Tribunal Suprém ab efectes varis sobre nostra lley.

Dita missió, essent uniformadora per tota Espanya, no apareix revestida segons diu lo senyor Planas de la forsa legal per imposarse al igual de la lley, encara que s' ho atribueix, y com que ningú li posa límit, de fet las sevas sentencias valen per doctrina legal. Reconeix lo Sr. Planas que en aixó de la unitat de la jurisprudencia, sols pot produhir ventatjas en aquells paissos ahont hi ha unitat de llegislació civil, més en lo nostre, ahont tal unitat no existeix, havia de produhir grans inconvenients per lo perill de que no logrés reemplaçar ab ventatja los organismes que destrueix y, sobre tot, de que aspirés la jurisprudencia a sobreposarse a la mateixa llegislació. Cita tot seguit varias materias de resolucions disconformes y fins contradictorias de que ha sigut y es víctima Catalunya, y conclou: que la unitat de Jurisprudencia resulta un ideal en la práctica irrealizable.

Després examina 'l fet gravíssim pel Príncipat de que ab pretext de la unitat de Jurisprudencia se conspira per la unitat de llegislació. Consigna la hostilitat que 's manifesta en contra de la existencia de llegislacions regionals y confirma que la jurisprudencia ha sigut un poderós auxiliar en la obra de demo-

lació del Dret regional y singularment del catalá, proscribintse com font de jurisprudencia la de la anti-gua Audiencia de Catalunya y donant entrada al dret de las Partidas y fins en algun cas arribá 'l Suprém a declarar que era supletori de nostre dret lo dret Patri anterior a la Novíssima Recopilació.

Y deixant aquets abusos antichs, passa 'l senyor Planas a ocuparse dels moderns fixantse en la Sentencia de 12 de Juny de 1894, en la que 's declará vigent lo códich en materias que com la tutela y 'l Consell de familia no son de las exceptuadas en son article 12. Si 'l llegislador hagués volgut aplicar a Catalunya 'l títol de tutelas com aplicá 'l del matrimoni, ho hauria fet, y si no ho feu es perque no ho judicá oportú. ¿Ab quin dret, exclama, un tribunal qualsevol que sia corretgeix la obra del llegislador? A la confusió, al caos conduheix la intrusió de la jurisprudencia en los dominis llegislatius.

Fins aquí 'l senyor Planas no pot discursejar millor en benefici del Príncipat, y es estrany que regoneixent, com es la pura veritat, que 'l mal está en los organismes que aplican péssimament nostras lleys y costums, no proposa la reforma prévia d' aquells, sino que estima oportú formar tot seguit los Apéndices, que necessariament haurían d' alterar en algun modo costums y lleys.

A nostre entendre, lluny d' evitarse lo caos y la confusió per medi dels Apéndices, temém s' aumentarian desastrosament, mentres subsisteixin las causas de la actual perturbació; seria com dihem vulgarment: portar més carn al llop.

Nosaltres no objectaríam pas lo remey que proposa 'l senyor Planas si en la formació y aplicació del Apéndix se 'ns donguessen garantias d' acert y de bona voluntat. Si 'l formulessin los *juridichs* castellans, de segur que resultaria dolent, y si fet se 'ls hi entregués la seva aplicació, resultaria per nosaltres una calamitat espantosa. La demostració d' aixó es convincent: si avuy que 'l poder llegislatiu ha decretat d' una manera clara y categórica que no 's fes alteració en la integritat de nostre régimen juridich, se 'l pertorba tan capritxosament com ho diu lo senyor Planas y es cert, ab la introducció del Consell de familia, ¿qué succehiria si poguessen posar la seva ma sobre un nou estat de cosas, com forsosament sobrevindria per Catalunya ab l' Apéndix? ¿Si avuy que las fórmulas de nostras lleys y costums viuen en la conciencia de tothom, explicadas per una jurisprudencia secular y popular, han sigut de tal modo maltractadas, qué succehiria si 's cambiés en alguna manera la seva redacció?

Reconeixém com lo senyor Planas que convindria ferse l' Apéndix, quan menos pera corretgir las deformitats que ha imprés en lo cos de nostre dret la jurisprudencia que priva desde la desdixada organizació del Tribunal Suprém de Justicia. Pero, pera que 's logrin los bons resultats que 's desitjan, es precís estatuhir avans que las causas y plets de Catalunya a Catalunya 's resolguin, y que las personas cridades tant a reformar com a aplicar nostras lleys y costums sian sábias y ayments de la terra, en una paraula: que sian ademés catalanas.

Tot altre procediment será treballar en pura pérdida; ja 'ls podém donar els homes que avuy nos judican un tresor que, essent catalá, en sas mans se tornarà escoria. No s' ha esborrat encara del magí de molts d' ells la máxima de «Adversus hostes aeterna autoritas» y tota vegada que 'ns tractan com a país conquistat, cal defensárnose'n.

F. ROMANÍ Y PUIGDENGOLAS.

(De La Renaizensa).

Les millores en nostre teatre

Fa alguns anys venen nostras Ajuntaments dedicantse a millorar lo Teatre Principal, ja pera proporcionar més comoditats als espectadors, ja procurant

que dita finca produhexi 'l millor rédit possible, si be que respecte á lo últim no sempre han sigut los Ajuntaments bons administradors, ans al contrari s' han dexat enganyar ab molta frecuencia per les empreses, malgrat los avisos de la premsa, les queixes dels abonats y les del públich en general.

Aquest afany de fer millores en nostre teatre ha arribat á l' estrem en l' Ajuntament actual. Allí s' han gastat mils pessetes, no obstant d' estar vuydes les caxes municipals; hi ha empero que confessar que les millores s' hi conxen. Millores que no censurém, mes tampoch podém aplaudir la manera con s' han fet.

Se va comensar per ferse un saló de descans, obra per cert molt discutida y per molts censurada, inclús per algun periódich local.

Pero, sigui com vulgui, es lo cert que la construcció en nostre teatre d' aquest saló s' imposava, y 'l que va construirse en temps de l' arcaldia del Sr. Grahit es realment un saló com cal y com no tenen molts teatres de més importancia qu' el d' aquesta Ciutat. De tots modos, es d' agrahir á l' ex-arcaldia D. Emili Grahit, ja que proporcioná als concurrents al teatre un punt de reunió y de passeig durant los entre-actes, cosa necessaria, sobre tot tenint en compte que lo reduhit dels passillos obligava als espectadors á permanexer constantment en la sala d' espectacles.

Després de la construcció d' aquell saló, les obres de més importancia que s' han fet en lo teatre son les portades á terme per la actual Ajuntament. Y si son sempre d' aplaudir dites obres, es censurable que s' gastin los diners ab coses superflues en compte de gastarlos en lo que es indispensable. Fa poch mesos van restaurarse tots los catxapits, van cambiarse los portiers dels palcos del primer pis, adornantne alguns ab l' escut de Gerona, que si resultan bonichs son també molt cars.

Si en lo teatre de Gerona res hi faltés, més ben dit, si no hi faltés lo essencial é indispensable en tot teatre, enhorabona que s' fessin aquestes millores; més, per desgracia, lo nostre teatre fa llástima de veure. ¿Qué dirá d' ell un foraster quant al entrar en lo teatre compari lo saló de descans y la sala d' espectacles ab los passillos, ahont quedará com si surtis de una farinera si s' arrima á la paret? ¿Qué dirém de la desillusió que tindrà, quant s' axequi 'l taló y vegi lo deplorat estat de nostre escenari? Allí no hi ha mes que mitja dotzena de telons servibles; tots los demés están tant descolorits que 'l mateix poden servir per' un fondo de casa que per' un paisatge.

Alli no hi ha bastidors, ni altres bambolines que uns draps vermells mitg exquinsats y uns de blaus pera paisatge y carrer, en los qui s' hi veu més lo color de la tela, que 'l color blau sobreposat. No hi ha ni una sola bambolina pera simular un sostre, res enterament. ¿Y les decoracions laterals? Alló no es mes que tela de saca clavada á la fusta, res hi ha quedat del color que á son temps tenian. Y no parlém del mobiliari, dexemho correr.

No es axó lo més sensible. Lo pitjor es l' estat en que s' troba lo enreixat, apostissat ó armassón, díguise com se vulgui, que sosté tots los telons, bastidors, bambolines, aparatos de llum y demés que constitueix lo escenari de un teatre. Está axó en tal estat, tant corcat y malmés, que amanassa ruina, y 'l dia menos pensat vindrá tot abaix ab la major facilitat. Y ¿qu' es dirá dels nostres Ajuntaments que s' ho han mirat tant á la fresca, si demá hi ha que deplorar una desgracia? ¿De que servirán los canalobres que, ademés dels que hi ha, tractan de posarhi? ¿De que servirán aquells grans portiers ab escuts? Deu fassi que no arriivi may aquest cas, y que l' Ajuntament en compte de gastos en la platea procuri aviat l' arreglo del escenari.

No damaném noves decoracions; ja sabém que l' Ajuntament no se troba ab fondos per' una reforma de tal classe, que es cosa de molts quartos, pero quant menos procuri l' arreglo del pis superior del escenari que no es pas tant lo que pot costar. ¿Ho ferá? Nos permetém dubtarho. Precisament ara se diu que pensa gastarse diners convertint los cinch palcos centrals del segon pis en públich, desgraciant d' aquesta manera la sala del teatre que perderá lo bonich aspecte que presenta y gastant ab una cosa que poch profit ha de donar, lo que podria servir pera l' arreglo indispensable del escenari.

Cridém sobre axó l' atenció de la premsa local, esperant que influirá també pera que en comptes de malmetre lo saló de espectacles del teatre, se procuri l' arreglo del escenari, á fi de que un dia no haguém de deplorar una desgracia, de la que serian responsables la dessidia d' alguns de nostres ajuntaments.

J.

CRÓNICA

EXTRANGER

A Fransa Mr. Bourgeois després d' haver renunciat l' encàrrec de formar nou ministeri, ha sigut encarregat altre vegada de constituhrlo pel president de la República y sembla ho logrará. Son obgete es formar un ministeri de conciliació, ab lo programa d' una ampla amnistia y reformes en los presuposits de 1896.

A Grecia hi ha molta agitació y se suposa en lo rey la voluntat d' abdicar en favor de son fill, al qui veuhen ab bons ulls los descontents y los contraris del ministeri.

Lo rey d' Italia ha disolt lo Parlament, sense senyalar la data de les eleccions pera nombrar lo nou. Mr. Crispi continua ab la confiança del monarca: de tots modos, los escándols dels banchs y los del Parlament disolt fan le situació prou dificultosa. Pera acabarho d' embolicar, lo telegrafo anuncia que 10.000 derviches han destruhit un cos de tropes indígenes manades per oficials italians y que 15.000 madhistes ben armats estant bloquejant á Kassala, la última de les conquestes italianes al Africa.

En lo nou mon tampoch están gayre tranquils. A Nova York ha esclatat una vaga formidable de cotxeros paralisant quasi tota circulació. La milicia hi ha intervingut, haventhi ja morts y ferits, pero la vaga continua. Lo president de la República Argentina, imitant á Mr. Perier, ha dimitit son càrrec per no estar conforme ab alguns acorts de les Cambres. Aquestes s' han limitat á encarregar interinament la presidencia al vice-president.

No obstant lo fret continuan les operacions en la guerra d' Assia. Trenta cinch trasports japonesos y cinch barcos de guerra han bombardejat á Young-Ching, fins que les bateries de terra han apagat sos focs; desembarcant luego sens dificultat 25.000 homes en la badia de dit nom. Es digne de consignarse que mentres lo bombardeig no pará de nevar. A Pekin no s' entenen en la manera d' apreciar la situació, essent aquest lo motiu pel quin no han sortit encara cap al Japó los plenipotenciaries pera tractar la pau. D' axó se deduix, com indicavam la setmana passada, que no tenen cap fonament les exigencies concretes que s' suposava havia expressat lo Japó.

ESPANYA

Totes les questions que 'l Govern té entre mans seguexen encara pendents. En lo dels blats s' en falta poch pera quedar ultimament un arreglo, que s' diu consistirà en la imposició d' un dret transitori sobre la entrada del blat foraster y en la supressió dels drets de consums als blats nacionals. En lo de Cuba també s' ha trobat la fórmula, que pel moment s' assegura acceptan constitucionals y autonomistes. De lo que á hores d' ara no se 'n sab res es de la reforma aranzelaria: la discussió de la autorisació que demana 'l govern ha comensat y segons totes les apariencies será cosa llarga, havent pronunciat un notable discurs lo diputat catalá Junoy. Pero l' acontexement de la setmana en lo Congrès ha sigut la interpelació del Sr. Comte de Xiquena sobre alguns títols de Duchs ab grandesa d' Espanya ultimament concedits pel Govern. Si bé la questió en sí interessa poquissim al país, los seus detalls dehuen interessarlo en gran manera, ja que de lo dit pel Comte de Xiquena resulta que dits Ducats s' han concedit per diners. Res, una altre irregularitat pera justificar que en aquesta desgraciada nació tot marxa de la mateixa manera, desde lo mes alt á lo mes baix y desde lo mes gros á lo mes petit. No sabém perquè pero 'ns sembla qu' aquest assumpto portará cúa.

Lo recepió el Palau lo die del Sant del Rey, com sempre, ab la diferencia de que aquest any Lopez Dominguez lluhia tres antorxats y la faja del seu onclo difunt y que s' hi varen dexar veure los superiors de les ordres religioses regulars, que feya molt de temps no concurrían á aytais solemnitats.

Noticies

Oficials

Bulletí Oficial del die 18 de Janer.—Circular del senyor Governador Civil fent present als Ajuntaments la obligació de confeccionar los presuposits adicionales de resultas y de presentarlos al govern civil antes del die 15 de Febrer.

Bulletí Oficial 23 Janer.—Circular de la Administració d' Hisenda recordant als Arcaldes lo cumpliment del art. 142 del Reglament de la contribució industrial, prevenintlos que ho fassan dintre 'l terme de deu dies.

Bulletí oficial del 25 de Janer.—Publica la convocatoria de la Diputació provincial á sessió extraordinaria pera 'l dia 5 de Febrer á les 6 de la tarde, al obgete de tractar dels assumptos que se detallan.

Ajuntament.—(Sessió del die 21 de Janer). Presidida per l' Arcalde interí y ab assistencia de onze regidors, se comensá la sessió llegintse la acta de la antecedent que fou aprobada y firmada.

Se llegí la dimissió presentada per lo Sr. Botet d' individu de la Comissió de foment. Dit Sr. l' apoyá ab breus paraules manifestant qu' una malaltia qu' havia suferit no li havia permés presentarla al moment de tenir noticia d' haver sigut nombrat. A proposta del Sr. Massaguer s' acordá quedés vuyt dies sobre la taula.

Lo Sr. Majuelo, digué que presentava igualment la dimissió de individu de la Comissió Central y á petició del president quedá en presentarla per escrit.

Lo Sr. Canet preguntá si era competencia de l' Ajuntament fixar los preus d' execució de les obres contestant l' Arcalde qu' era de la competencia del Ajuntament.

Y s' axecá la sessió.

Les muralles de Gerona.—Tenint aquest assumptancia pera nostra ciutat, posém á continuació los gramemes qu' han arribat ó noticia nostra, fins á la tirada número, dels treballs que va fent ab tot bon zel la comissió enviada á Madrid pera gestionarlo:

MADRID, 18, 6 tarde.—Reunits los representantes de la provincia en lo Congrès, ab beneplacit nostre lo Sr. Ruiz accedí á retirar la paraula que tenia contra 'l projecte exclusiu pera Barcelona; próximos representantes reunits de Gerona y Barcelona presentant nostre projecte de lley. Demá visitarem al Govern.—*Ciurana.*

MADRID 19, 6 tarde.—La comissió de l' Ajuntament exa capital acompanyada dels diputats y senadors de la provincia que s' trovan á Madrid, han visitat al Sr. del Consell de ministres pera exposarli sos propostes mediatament després ha celebrat una llarga conferéncia lo Sr. Sagasta y 'l ministre de la Guerra, en lo després ministres del Congrès, haventse convingut en que se presentarà un projecte de lley concedint l' enderrocament de les muralles y la cessió de sos terrenos á la ciutat. La comissió y 'ls representans de la provincia se mostren molt satisfets del resultat de ses gestions.

A les 7 nit.—Han acompanyat á la comissió en la provincia telegrafada lo senador D. Ferran Puig y 'ls Srs. Ruiz, Comyn, Torres, Baró, Vallés y Marqués.—Parlaren los Srs. Puig, Ruiz, Vallés, Torres y Sr. Ciurana, convenint en redactar lo projecte de lley de Lo Sr. Sagasta que s' ha mostrat afabilissim, pero no havia representat la immortal ciutat.—(Del *Diario de Gerona*).

MADRID 21, 8 nit.—Lo ministre de la Guerra Lopez Dominguez, ha rebut á la comissió de l' Ajuntament de Gerona.—Dita comissió l' hi ha portat redactat projecte de lley referent á lo cessió de les muralles. Lo Sr. Lopez Dominguez acceptá en principi lo projecte y ha promés á la comissió que demá estaria definitament resolt per part del ram de Guerra. (Del *Diario de Gerona*).

MADRID 22, 8 nit.—Lo ministre de la Guerra no testat; ha ofert ferho demá passat.—*Ciurana.*

MADRID 22, 8 nit.—Lo ministre de la Guerra ha avuy novament á la comissió del Ajuntament de Gerona li ha manifestat qu' aplassava fins al próxim dia la posta que ahir havia ofert donals avuy.—(Del *Diario de Gerona*).

MADRID, 24, 5'50 tarde.—Ministre Guerra autorisació lley, concedint l' enderrocament de les muralles de Gerona y suplica publicació telegrama al Sr. Calde Ciurana.

—Durant la passada setmana s' han estrenat á Barcelona los teatres *Romea* y *Novetats*, respectivament, dues teatres gudes als senyors J. Riera y Bertrán y Agulló y Vidal. Nostres lectors pugue ferse càrrec de lo que son les produccions de nostres compatriotas, vegem lo que 'n diu *La Renaixença*.

«S' ha estrenat ultimament en lo Teatre Romea media catalana en un acte, *Tocats de l' ala*, de D. J. Riera y Bertrán. Dita obra, com ho confessa l' autor, está basada sobre pensament francès; pero no tan garbosament trasladada á nostra escena que no passar per original. Ses qualitats predominants son: un giny, un humorisme de bona mena y gran esport. Lo públich celebrá les ocurrencies y les situacions de gust durant la representació y fent axecar lo teló vegades quan terminá, cridant al autor lo qui no estava en escena».

«Lo vespre del dissapte, s' estrená ab gran exit lo Teatre de Novetats, un quadro dramátich en prosa que per títol *Lo somatent de Gerona* y que es original de l' autor, escriptor catalá y mestre en Gay Saber, D. Ferran Agulló y Vidal. La obra está bellament feta: hi ha notable pietat de llenguatge y 'ls personatges que s' hi mostren sultan de carn y ossos, arrancats en tot de la vida. L' argument que es senzill, per la trassa al desenrotlla impresionada al espectador, sempre aquesta impressió desde que s' axeca 'l teló cau darrera d' una descarga de fusells ab que s' acaba l' obra.—Lo senyor Agulló, á qui felicitem de tot lo brillant entrada en la escena catalana, vá essent molts cops á les taules ab aplausos unanims al final de l' obra, en companyia dels actor que tan bé la havien preparada.»

—Lo Centre Catalanista de Gerona y sa Comarca, ha fet una reunió tinguda per sa Junta Directiva, acordá nombrar honorari á D. Enrich Claudi Girbal, cronista d' aquesta ciutat autor de nombrosos treballs d' historia local, per esser de los escriptors de Gerona qu' avuy viuen lo primer que s' ha conreú literari de la llengua catalana.

—D. Hermili Oloriz, cronista de Navarra, nos ha donat un libre qu' acaba de publicar ab lo títol: «*La Cuestión Foral*» seña de los principales acontecimientos ocurridos desde 1893 á Julio de 1894.» Li agrahim la atenció y procuram com compte detingut als llegidors de LO GERONÉS d' aquest interessant per los fets que narra, com notable per lo patrioti y sentiments regionalistes que respira en totes ses paginas.

—Fá poch dies se perdé en lo port de Certe lo llaguer Tomás, patró Escofet, de la matricula de Cadaqués, que de Gènova ab carregament de sofre pera Roses, salvament turosamant la tripulació.

—Després d' anunciada ab gran expectació la visita

posades a la venda les localitats, una indisposició repentina de aquella senyora ha privat als geronis de disfrutar d'una bona companyia de vers y de contemplar lo nou teló de boca. Y lo pitjor es que no podem dir, serà un altre dia, perque 'l Teatre está contractat ab una societat que hi dona balls de disfresses los que comensaran la nit d'avuy.

—Se diu que en lo vehi poble de Celrà, un porch devorà dies enera a una criatura de sis mesos.

—Lo Diumenge passat hi varen haver fortes batusses en la carretera de Santa Eugenia entre alguns joves dels pobles de Sant Daniel y Campdurá, haventhi algun ferit de ganivetades. A dintre la Ciutat continuaren encara les baralles, sent detinguts los esvalotadors per alguns individus del Sometent.

Lo mateix dia, en lo carrer nou, també vingueren a les mans dos subjectes, que foren detinguts per una parella de la Guardia Civil.

—Ha dextat de publicarse lo periódich catalanista *El Sanpolench*. Segons diu en son número de despedida, la causa de sa desaparició es lo publicarse un altre periódich, *La Costa de Llevant*, ab los mateixos propòsits de *El Sanpolench*.

Siga com se vulga, sentim la desaparició del company de Sant Pol, que tant bona campanya havia fet a favor del Regionalisme.

—Diu *Lo Catalanista* de Sabadell que son en gran nombre los individus del Sometent d'aquella Ciutat que s'han provehit de porta-escopetes catalans.

Los d'aquí ni menos deuen recordarse de que existescan tals porta-fusells, puig tots los gasten dels colers de les capses de mistos.

—Ha quedat constituïda en la ciutat de Valencia, la Junta encarregada d'ultimar los treballs pera la erecció de un monument destinat a perpetuar la memoria del eminent poeta valencià, En Constantí Llombart.

LLIBRES REBUTS

UNA ORGA DE GATS.—Comedia humorística en dos actes arreglada y refundida per Joaquim Riera y Bertrán.

Una orga de gats, com indica lo seu títol, es una comedia humorística; abunda en *vistas* de bona mena y en situacions còmiques en extrem; com totes les obres del Sr. Riera y Bertrán, está ben escrita, ab pulcritud y elegancia; lo personatges que hi prenen part, están trassats de ma mestre; en fi: es una obra digna de son autor.

FULLAS Y FLORS.—Poesias per Don Francesch Marull.

Cinquanta son les composicions poètiques qu'ha reunit lo Sr. Marull en aquest llibret, d'elles bona part premiades en diferents Certaments literaris. Los llegidors de *Lo GERONÉS* ne coneixen ja alguna y altres dues ne publicuem en aquest número. Lo mes surtint de les composicions del Sr. Marull, es lo color local y la facilitat que en moltes d'elles s'observa. Lo llibre está imprés ab elegancia en la estampa de Octavi Viader de San Feliu de Guixols.

VARIETATS

Quatre mots sobre ortografia catalana

PER

D. MANEL MILÀ Y FONTANALS.

Havent sigut preguntats, mes de una vegada, de lo que pensavam en punt a les qüestions de ortografia catalana que han originat entre 'ls promovedors de la esplendent renaixensa de la nostra literatura no poques diferencies y quasi podriam dir: «bella... plus quam civilia», y essent prou de mal tornar una resposta de paraula y compendiosa, pensarem ferne un articulet y a ell nos comprometerem mes endavant, y ara de bona ó mala gana l'havem d'escriure. Mes devem advertir que en aquesta materia som un poch tebis é indiferents, creient que la hora y quant se tracta de formar una ortografia nova en tot ó part, que no sia purament fonètica, mes que mes *si no's te una sola mena de parlar que serveca de patró*, per forsa s'hi ha de ficar quelcom de convencional que no's pot mirar com article de fe. Per aixó no tractam mes que d'ofrir poques y encara poch estudiades observacions pera que quiscú en prenga lo que vulla.

En aquest temps de resurrecció de llengües oblidades (1), no es sols la ortografia de la nostra la qui ha promogut dificultats y bregues.

La rumana ó moldo-valaca, que fins ara poch temps ha s'havia escrit ab alfabet grech-eslau, darrerament ha volgut usar del de sa mare y germanes y ha tingut de fabricar de cap y de nou una ortografia. Mes los uns han tirat cap al sistema fonètic, y altres, entre ells los acadèmichs de la llengua, s'han llansat de pit al etimològich, haventhi qui afegeix a les lletres molts signes, a modo de cues y crestes, per senyalar la vera pronunciació.

En los dialectes del mitx jorn de Fransa se nota mes concordià. La rahó principal es que haventse ja perdut l'antiga llengua dels trovadors en los derrers segles, cada terra hagué de arreglar-se una nova ortografia apropiada al seu parlar, y ara, ja sia que s'tracta de purificar eixos dialectes, no se ha intentat unificarlos ni per consegüent resucitar l'antiga llengua. A mes en Provensa va comensar quasi sol lo respectable Roumanille, y

(1) En les mateixes llengües oficials no deixa d'haberhi encara alguna coseta. En la castellana que té una ortografia molt arreglada se veu una tirada etimològica en la conservació de la *x* (V. g. *auxilio*) y una tirada fonètica en la supressió d'altres consonants (v. g. *trasladar, sétimo, reló*). En la francesa veyem un famós impressor que després de haver introduït per tot lo mon milions dels seus llibres subjectes a la ortografia acadèmica, ara voldria reformarla.

despres lo gran poeta y expert provensalista Mistral ha adoptat, perfeccionantla, la ortografia de aquell, y la han seguida sens contenció, acomodantla, quant s'esdevé, als diferents territoris, tots los anomenats felibres, homes alegres y de bona jeya. Sols un escriptor de molt mèrit, en un llibre de poesies populars, gosá menysprear la ortografia avinyonesa y li caygué sobre una pedregada tan grossa que ventura que no fou mes que de paraules.

La renaixensa de la llengua catalana duya mes greus dificultats. Esta llengua may ha sigut mirada com un dialecte ó com un aplech de dialectes que cada terra pogues escriure a son pler: sempre s'ha cercat, encara que per diferents camins, un ideal de bon catalá. Mes succehí que cap a la fi del segle XVI y majorment en lo XVII, no fent ja compte dels escrits vells, foren adoptades noves formes, mes acomodades al parlar de molts territoris y entre ells al de la capital Barcelona, pero que reberen les encontrades de pronunciació diversa, com per exemple, la Vall de Andorra que encara les emplea en escrits oficials.

Tenim donchs dues menes de catalá, ó estrenyent mes la qüestió, dues ortografies, les quals se diferencian al primer cop d'ull pels plurals ja en *es* (1), ja en *as*. Una y altre tenen ara fels secaces, y la conservació de la *una* y la renovació de l'altre han sigut defensades per dos egregis Catalanistes; lo un que ha llegistat ab mot seny gramatical la mes moderna, lo altre que ab sos bells exemples y sa influencia ha treballat per la resurrecció de la mes antiga.

Ara vejam les rahons de mes pes, es a dir, *les que tals no's semblan*, que's poden aduhir en pro del un y del altre sistema.

La forma antiga es la dels temps en que la nostra llengua tenia plena vida pública y privada, en que s'escrigueren nostres obres mes famoses y de major interès pera la historia general y literaria; y ademès corresponent a una gran part del territori de la mateixa llengua, ahont cabalment se pronuncian ab mes pureza les vocals, es a dir, a tot lo regne de Valencia y a la que's diu ara provincia de Lleyda y un bon tros de la de Tarragona.

La forma moderna de la llengua era ja la tradicional y per tot admesa, aquella en que los de Catalunya y de les illes haviam aprés a estimarla com a llengua escrita vivent, la mes apropiada al parlar de moltes encontrades, los nadius de les quals han de fer un esforç per pendre l'altre; y ademès la adopció de aqueixa havia de portar mes duptes y mes diferencies especials, y si's volgués ser conseqüent la substitució de la *e* a la *a* també en moltes terminacions de verb, v. g. *troven* per *trovan* emprobrint la conjugació y confonent certes formes indicatives ab les subjunctives.

Dues rahons s'han proposat que no's persuadeixen y son la irregularitat de que la *a* singular se convertesca en *es* plural, perque es sabut que 'ls idiomes tenen anomalies que no poden mudar los escriptors (2); y la de que dites finals en *es* afeminan la llengua, quant les usan los descendents dels ilergetes que en bona fe no passan pas per gent molla ni fluixa.

(S'acabarà.)

(1) Ya sabem que no sempre's trova *es* en los antics escrits. En aquells temps les practiques ortografiques se seguïen per instint mes que per regles ben determinades y per co' los escriptors y copistes; segons era son territori ó sa impericia, barrejaván *as* ables *es* plurals aixís com posavan sovint *e* per *a* singular.

(2) Lo voler reformar certes rareses de les llengües nos recorda a un director de col·legi (parlam de mes de quaranta anys) que preguntava a un mestre de llatí perqué los gramatichs no havian reduhit a un sol los acusatius dobles com *navem* y *navim*.

SECCIÓ LITERARIA

ESPERANTLA

¡Mitg quart de dotze! Y a les onze, vaig prometre a l'Amalia, que seria aquí; al jardí de la Devesa. Avuy lo meu angelet surt mes aviat de trevallar, y en lloch de dirho axis a casa seva, los hi ha dit que tindria feyna hasta la una, pera poguer passar al meu costat aquestes dos horettes! Oh, y lo que pensa una dona quan estima! Perque l'Amalia m'estima molt, tan com jo a n'ella. ¡Lo que he patit aquest dematí, quan al meu pare se l'hi ha acudit que l'acompanyés a passejar! Yo corre que correrás y 'l pobre pare a detrás meu, suhant unes gotes com sigrons y renegant del reuma. Pero he sortit ab la meva... la meva menos mitg quart! Y encara 'l burro del carter, volguentme entretenir pera donarme una carta, crech que me l'ha ficada a la butxaca, pera 'ls cinch centims...! Per cinch duros no m'haguera entretingut jo llavors a ficarme la ma a la butxaca, y esperar després cambi si no hagués tingut los cinch centims *sueltos*.

II.

¡Dos quarts de dotze! La pobre Amalia deu haver tingut alguna *encontra*; y'm sab greu, no per mi, que l'esperaria deu anys assentat en una cadira de picapedré, sino pel neguit que deu passar aquell terrosset de sucre.

¡Calla... ara plou! Aixó de ploure y estar esperant una dona'm fa recordar uns versos d'Eusebio Blasco:

¡...Oh lluvia grata!
Coro de besos me parece oír,
¡Bendita la cadencia rumorosa
que nos arrulla así!

¡Recristo, com se'm posan los pantalons nous! De la pois que hi duya, y l'aygua que ara hi cau, me sembla que no se'n axecan. Ara'm recordo d'uns altres versos, que no se de qui son

¡Sols per ella faig axó!
¡Sols per ella, sols per ella!

III.

¡Y ara... que fa aquest home? Tanca la porta... ¡Ep, vos jardiner!... ¡Qué per forsa?... ¡Y a mi que se'm en dona del Arcal del... Bueno, veliaqui dos rals. Gracias a deu que n'hem sortit. Ara ves, si l'Amalia arriba a ser aquí y 'ns tancan, quin compromís. Mes valdria que en lloch d'anarsen a dinar tant tranquilament los dependents del municipi, traguessen a la quixalla que está fent pedrades per aquí fora.

¡Quina hora toca? Un quart d'una. Y la Amalia no vé. Si's tractés d'una altre duptaria, pero d'ella may. ¡Duptar d'ella! Es mes pura que l'aygua destilada, y mes certa la seva paraula que una profecia d'en Noeheresoom.

D'aquesta feta'm torno mes reumátich que'l pare. ¡Sentona una humitat a l'esquena! Cada vegada plou mes.

IV.

¡La una! Decididament l'Amalia no ha vingut. Anem cap a casa.

Ara estich pels altres assumptos; déxam mirar la carta que he rebut. ¡Vaya una lletra mes dolenta... sembla feta d'un home enfadat!

Senyor Don Pau Listachs. Molt Senyor meu: per indiscreció d'una amiga de la meva filla, he sabut que vosté l'esperaria, aquest dematí, a les onze, en lo jardí de la Devesa. Com que soch una persona formal y m'agrada estalviarli l'engany en que's trobaria, l'hi advertexo que no l'esperari, perque estich decidit a evitar que tingui qualsevol classe de relació ab semblant beneyt.

Son-S.S.

GERONI SIMOLSA.

¡Y que'n té de rahó l'home; me diu beneyt! ¡Pensar que desde les onze tinch la carta a la butxaca!

JOAN VINYAS.

LA PAROLA

De la fàbrica de taps al patí's mostra,
Ran de sos murs, rodona y ennegrida;
Pel bé de nostra industria benehida,
De roja flama la escalfor arrostra.

De los suros del bosch, la fionja costra,
Reb en son fons lo bull qu'es glop de vida,
Mentres la espera ja, ab l'eyna amanida,
Lo ferreny toscador de colrat rostre.

L'obrer, quant va a sa tasca, ab goig la ovira
Alsant de fum sa cabellera estesa;
Escup sa xemeneya la gúspira
Que l'ayre de la terra esventant; besa,
Y es ella, del treball, la excelsa pira
En lo Ampurdá per honra y gloria encesa!

RESPOSTA

Un dia vas dirme
que jo te dignés
lo que era poesia,
lo que vol dir vers,
y are vaig a dirtho
si es que dirho sé.
Es trobarse, nena,
en tos brassos prés;
mirarse en las ninas
de tots ulls de cel;
jugar ab las trenas
de tots rics cabells;
rebre de tos llabis
lo puríssim bes;

dirte ab mots dolcíssims
tot lo que 'l cor sent;
pensá en tú a tothora;
sentí 'l teu alé,
parlar de ventura
teninte aprep meu;
veurer rialletas
en tos llabis bells,
rosas en tas galtas,
ditxa en lo cor teu,
foch en tas miradas
y en ton rostre neu.
¡Aixó es la poesia
millor que's coneix!

Francesch Marull.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA.

Dissapte, 26.—Sta. Paula vda. y S. Policarpo b. y mr.
Diumenge, 27.—La Festa de la Sagrada Familia, S. Joan Crisóstomo bisbe y doctor y S. Emeri abat.

Dilluns, 28.—Sts. Juliá bisbe de Cuenca y Cirilo bisbe y confessor.

Dimars, 29.—San Francisco de Sales dr. y S. Valero bisbe y cfs.

Dimecres, 30.—Stas. Martina vg. y mr. Sta. Aldegundis.
Dijous 31.—S. Pere Nolasco fr.

Divendres, 1.—Sts. Ignasi y Cecili, bisbes y mrs.

QUARANTA HORES.

Avuy se trovan en la iglesia de les Bernardes.
Demá comensaran en la iglesia de la Mercé.

SECCIÓ COMERCIAL.

Mercat de Gerona del día 19 de Janer.

Especies.	Mesures.	Pessetes
Biat.	QUARTERA DE 80 LITRES:	13'50
Mestay.	»	12'00
Ordi.	»	7'50
Segol.	»	11'00
Civada.	»	7'00
Besses.	»	12'00
Mill.	»	14'00
Panis.	»	15'00
Blat de moro.	»	12'00
Llobins.	»	8'00
Fabes.	»	11'00
Fabó.	»	12'50
Fassols.	»	25'00
Monjetes.	»	24'00
Ous.	Dotzena.	1'00

Establiment tipogràfic de Manel Llach.
Ferreria Vella, 5.—Gerona.

SECCIÓ D' ANUNCIS

OBRA NOVA DELIBERACIONS

DE LA
Primera Assamblea General de Delegats
DE LA
Unió Catalanista

CELEBRADA EN MANRESA EN LO MES DE MARÇ 1892.

Aquesta obra, que conté la llista de Delegats de la Assamblea, discursos que en ella s' hi pronunciaren y llegiren, y las bases definitivament aprobadas pera la Constitució regional catalana, se ven al preu de DOS PESSETAS en la llibreria de Don Joseph Franquet, carrer de l' Argenteria, Gerona.

ESTABLIMENT TERÁPICH-SULFURÓS

dirigit per los Doctors
D. JOSEPH PUIGCARBÓ

Y
D. AGUSTÍ BASSOLS Y PRIM.

Caspe, 7 (junt al Teatre de Novetats). Teléfono, 501

BARCELONA

Aquest establiment, provehit de tots los avenços moderns, y també de perfeccionades calefacció y ventilació per medi del vapor, está destinat á

Hidroterapia

Duxes comuns y sulfuroses de totes classes (anèmies, nervosis, gastralgies, reumatisme, neurastenia, etc.)

Balneoterapia

Banyos comuns, sulfurosos, medicinals.—Banyos russos.—Bany turch.

Neumoterapia

Ayre comprimit y rarefet, oxigeno, nitrógeno, atmosfères creosotades y altres.—(Bronquitis, catarros crònichs, tisis incipient, asma, etc.)

Sulfoterapia

Que consta de:

- Aygues sulfuroses pera beguda, semblants á les de la **Fuda, Arçena, Betelú, Bagneres de Luchón, etc.** (Herpes, enfermetats secretes, limfatisme, escrófula, etc.)
- Pulverisacions sulfuroses (Angina é irritacions herpètiques del canyó, faringitis, bronquitis, etc.)
- Báus ó inhalació (Bronquitis, asma, tós, herpes etc.)
- Vaporari ó inhalació difusa (Bronquitis, catarros crònichs, coqueluche, etc.)

Aquestes aygues—dites **Aygues sulfuroses de Barcelona**—se usan ab éxit crexent en los molts casos en quins está indicat lo tractament sulfurós. També se despaxan embotellades.

Massoterapia

local y general (girades, torcedures, fractures, reumatisme, etc.)

Electroterapia

Consulta de malalties cròniques y nervioses, per lo Director DR. PUIGCARBÓ, de les 11 del matí á la 1 de tarde y de 5 á 7 de la tarde.

Consulta de malalties de l' aparato respiratori, per lo Director de la secció neumoterápica, DR. BASSOLS Y PRIM, de 10 á 12 del matí y de 6 á 7 de la tarde.

Máxim Fernandez PERRUQUER DE S. M.

Aygua Minóxima vegetal pera tenyir lo cabell. No te rival en lo mon, perquè á més de sos efectes maravellosos, no taca ni perjudica la pell en lo més mínim.

Aquest assombrós y sorprenent específich, se ven en dita perruqueria,

24, RAMBLA DE LA LLIBERTAT 24,
GERONA.

Grans rebaxes al engrós.
També s' troba de venda en dit establiment la

Tintura americana instantànea

JOAN GRIVÉ

Progrés (carrer Nou) 10, Gerona

Aparatos d' il·luminació per gas y petroli.
Serveys complerts de cuyna. Cereria. Instalacions de para-llamps, campanetas eléctricas y teléfonos á preus limitadíssims.

EDICIÓ DE PROPAGANDA
DEL COMPENDI DE LA

DOCTRINA CATALANISTA

PREMIAT EN LO CONCURS REGIONALISTA

del "CENTRE CATALÀ", de Sabadell

Aprobat per la Junta Permanent de la Unió Catalanista

Tirada 100.000 exemplars

Forma un opúscul de 32 planes en octau, d' esmerada impresió sobre paper satinat y ab cuberta de color.

PREU: 15 céntims.

Les demandes al engrós al Secretari del «Centre Català» de Sabadell.

MEDICAMENTS ACREDITATS
RECOMENATS PER LA CIENCIA MÉDICA

Xarop d' Hipofosfits GIMBERNAT

Lo mellor dels tònichs reconstituyens coneguts, desperta la gana, cura l' anèmia, clorosis (colors tristos), malalties medulars, histerisme, insomni; d' efectes sorprenents en les convalecencias: **Ampolla 10 rals.**

Vi restaurador GIMBERNAT

Probes repetides fetes per distingits facultatius han demostrat qu' era lo «Restaurador» per escelerancia, pera combatre l' escrofulisme (tumors frets) raquitisme, caries dels ossos, linfatisme, tisis, debilitats hereditaries ó adquirides, vellesa prematura y totes les malalties quina causa sia la debilitat ó falta de nutrició.

Te un gust agradable, de manera que en comptes de repugnar al malalt, aquest lo pren ab gust. **Ampolla 12 rals.**

Vi de nou de kola GIMBERNAT

Considerat com aliment poderós d' economia, regulador del cor, estimulador de les funcions digestives y despertador de tot organisme empobrit: **Preu 8 rals.**

SE VEN AL ENGRÓS

Farmacia del autor **Conde del Asalto, 14.—BARCELONA**
Al detall en totes les farmacies.

SUCURSAL JUNCOSA

Plassa de la Constitució, número 13
GERONA.

Casa especial en xocolates, cafés, sucres y thés.

Banch Vitalici de Catalunya

Companya general de segurs sobre la vida establerta á Barcelona

CAPITAL SOCIAL

10.000.000 DE PESSETES

Capitals suscrits fins al 31 Deembre 1893	87,949,791'98 ptes.
Actiu en idem.	15,337 928'87 »
Sinistres pagats fins á idem.	32,82,316'69 »
Reserves ó fondos de segur á idem.	4,178 675'62 »

Les principals classes de segur son:

Vida entera.—Capital pagador á la mort del assegurat, á la seva dona, fills ó qualsevol altre persona designada anteriorment.

Misto.—Capital pagador al assegurat si viu lo die fixat; ó, immediatament d' ocórrer la seva mort, á la persona designada per ell mateix.

Terme fixo.—Capital pagador en lo die fixat sia al assegurat ó als seus hereus. En cas de mort del assegurat s' acaba lo pago de les primes.

Aquestos segurs participan en un **50** per **100** dels beneficis de la Companya.

SEGURS DE CAPITAL APLASSAT

Segurs temporals.—Segurs de sobrevivencia
SEGURS MIXTOS Á CAPITAL DOBLAT
Rentes Vitalicioes.

Delegat General á n' aquesta provincia:

Joseph Coderch y Bacó, advocat.—Gerona

ESTABLIMENT Y TALLER

DE

PAU GASSA

PINTOR Y EMPAPERADOR

Magnífichs muestraris de papers pera decorar ha desde 25 céntims á 30 pessetes la pessa.

Cromos, motllures, transparents y cuadros

Novetat, bon gust y etc.

Gerona.—Baxada del Pont de pedra,

ACADEMIA DE TALL

y de confecció pera senyoretas, ab lo método més tots los coneguts y ab Real Privilegi, dirigida per de dit método

DOÑA CARME MIRÓ DE GR

Ab una sola lliassó se poden tallar tote classe de interiors y exteriors.

Classes de 11 á 12 y de 3 á 7

RAMBLA DE LA LLIBERTAT, 13, PRINCIPAL

ESTABLIMENT

DE

Don Francisco Sabate

SOMBRERERIA

S' han rebut las últimas novetats pera la xima temporada; los preus sumament económ

CAMISERIA.—SASTRERIA PER NOU
Especialitat en trajos pera col·legials

3, Rambla d' Alvarez, 3.

FILL DE FRANCISCO VILARDELL

SALT

Molí Fariner

Sistemas AUSTRO-HUNGAR y de MO

Tant per l' un com per l' altre sistema las molts á preus sumament modichs.

SABATERIA

DE

JOSEPH M. VENTÓS

Calsat pera senyors, senyoras y nens.
Especialitat pera l' que s' encarregui expressament

LO GERONÈS

SETMANARI PORTA-VEU

del «Centre Catalanista de Gerona y sa Coman

Redacció y Administració: Sabateria Vella, núm. 2.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Gerona.	1	pesseta	trimestre
Fora.	1'25	id.	id.
Estranger.	1'50	id.	id.

Un número sol, 10 céntims